

Kivájt fatörzsre szállunk majd, ha meghalunk, s mind elmegyünk
E Daiba, át a tenger fátylain, tajtékozó holdsugár fokán,
a fényt örvénylő csillagok, korallkörök között kelünk mi majd
E Daiba át, a habzó éji égbolt zátonyán, hullám dobál
villámfalak között, viharok fogsorán – ki vág velünk
E Daiba át, a megdőlt fák alatt feledni végül annyi bajt
s boldog napot vérző szirtek között, hol messze leng a láthatár –
E Daiba át, a mélységek fölött inogva, ringva sors fokán –
mind elmegyünk, s a nyillaló, hús halrajokkal átkelünk
E Daiba, át a szélbe rajzó, dúlt vizen nem tudni már, mi hajt,
de boldogabb tanyánk felé szállunk, akárha szárnyatárt madár,
E Daiba át, ha átszelünk szeretteinknek légi nyomdokán –
lengő szigetfal árnyain, hol újra házat építünk,
E Daiban, dúsabb partokon, élünk örökre, kertünk is kihajt –
ott, lent, csak egyszer halhatunk mi meg, aztán nincs többé más halál – nincs fájdalom, se semmi szó, se száj, se táj – E Dai csupán
E Dai,
de mind fatörzsre szállunk, sorra indulunk, mind elmegyünk.

Egy évtizede, 1918-ban már írtam, de inkább fordítottam egy éneket E Dairól, a csodálatos túlvilági helyről, amely Új-Britannia szigetén, a nakanai törzs hiedelemvilágában bizonyára máig is élő hagyomány. De amannak emez csak túl kései ikerverse lehetne, ha lehetne egyáltalán. Mert ez az E Dai már teljességgel az én E Daiom – az én mélyen rejtező, lenti sötétségem, az én lentem és titkos Melanéziám. (Édesapám két éve ment el – napra pontosan, ezért írtam meg épp ma ezt a verset, az ő emlékére, Marosvásárhelyen, 1928. március 31-én.)

LÁBJEGYZET LÁZÁRY RENÉ SÁNDOR VERSEIHEZ

Lázár René Sándor 1859. szeptember 17-én született Kolozsvárott. 1890-től már főleg Marosvásárhelyen élt – Marossárpatakon hunyt el 1929 októberében. Költői műveinek és írott hagyatékának méltó felfedezése még hosszú ideig váratott magára. Verseinek legelső (bár elenyésző) része csak 1992 augusztusában került elő a marosvásárhelyi Molter-hagyatékából, aztán később mind kisebb és nagyobb adagokban, de szinte véletlenszerűen, a Teleki Téka titkosított állományából, illetőleg a költő özvegyének, Vajdaréthy Júliának hosszan lappangó hagyatékából, továbbá más, korabeli (részben családi, részben baráti) hagyatékokból is. Igen terjedelmes, bár eléggé szétszóró lírai életműről lévén szó, még a Lázár-versek és -verstöredékek, változatok meg másolatok, átírások és fordítások, vagy a prózai fragmentumok számát tekintve sem bocsátkozhatunk elhamarkodott számításokba, sem előzetes mérlegelésekbe, mert a már-már egésznek mutakozó szövegtömeg még újabb meglepetéseket is tartogathat – földolgozása roppant időigényes, hosszú évekre rúghat, ám kétségtelenül folyamatban van. (Közzéteszi: Kovács András Ferenc.)

Kategória: vers, próza

Denumire autor: Lázár René Sándor

Látó Szépirodalmi Folyóirat